

Tartu Waldorfgümnaasiumi hindamisjuhend

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Hindamise alus

1.1.1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse Tartu Waldorfgümnaasiumi (TWG) õppekavas nõutavatest teadmistest ja oskustest.

1.1.2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse TWG õppekava ning TWG kodukorra nõuetest.

1.1.3. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatut.

1.2. Hindamise eesmärk

1.2.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut – anda õpilasele ja lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale (edaspidi lapsevanem) tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja edasise haridustee valikuid;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli/gümnaasiumi lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.2.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma TWG kodukorra nõudeid;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

1.3. Hindamisest teavitamine

1.3.1. Tartu Waldorfgümnaasiumi õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav lapsevanematele, õpilastele ja õpetajatele TWG kodulehel.

1.3.2. Õppeaines nõutavate teadmiste kontrollimise aja, vormi ja korra teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeperioodi, kursuse või ainetsükli alguses.

1.3.3. Õpilasel on õigus saada oma edasijõudmise kohta teavet klassiõpetajalt/klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt.

1.3.4. Lastevanematele tutvustatakse õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda lastevanemate õhtutel, lapsevanema soovi korral ka individuaalselt.

1.3.5. Lapsevanemal on õigus saada teavet oma lapse edasijõudmise kohta klassiõpetajalt/klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt.

1.3.6. Suulist tagasisidet lapsevanematele antakse õppeperioodi jooksul toimuvatel vanemateõhtutel, individuaalvestlustel ja arenguestlustel.

1.3.7. I–IV klassi õpilastele väljastatakse viimase õppeperioodi lõpul aastatunnistus. V–IX klassi õpilastele väljastatakse poolaastatunnistus.

1.3.8. Gümnaasiumiõpilaste kursuste hinded kajastuvad õpinguraamatus. Õpinguraamat on gümnaasiumiõpilase isiklik koolisisene dokument, mille korrektset täitmist kontrollib klassijuhataja. Õpinguraamat väljastatakse gümnaasiumiõpilasele TWGsse astumisel. Õpetaja täidab õpinguraamatu 4 nädala jooksul pärast kursuse lõppemist.

1.3.9. Õpilastele ja lastevanematele antakse õppeperioodi jooksul vähemalt 1 kord kirjalikus vormis tagasisidet võlgnevuste ja edasijõudmatuse kohta õppetöös.

1.4. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

1.4.1. Õpilasel või lapsevanemal on õigus hindeid ja hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades TWG õpetajate kolleegiumile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

1.4.2. TWG õpetajate kolleegium teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult kümne tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

2. HINDAMINE

2.1. Õpitulemuste hindamise alused

2.1.1. Õpitulemusi hindab aineõpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste ja/või esitluste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

- omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust;
- iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel;
- oskust oma teadmisi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
- vastuste õigsust, vigade arvu ja liiki;
- praktilise töö teostust.

2.1.2. I–VIII klassis antakse õpitulemuste kohta ainult kirjeldavat sõnalist tagasisidet. IX–XII klassis hinnatakse õpitulemusi ka numbriliselt (hinne).

2.1.3. TWGst lahkumisel teiseks klassi õpilaste jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, vajadusel punktis 3 toodud hindeskaalasse.

2.1.4. Õpitulemuste hinded jagunevad

- protsessihinne või -hinnang (tunnikontroll, kontrolltöö, kirjand, suuline vastamine, ainevihik jm);
- kokkuvõttev hinne või hinnang (aasta- ja poolaastahinne või -hinnang ja kursusehinne);
- kooliastmehinne (põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistusele kantav hinne).

2.2. Kujundav hindamine

2.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema

varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2.2.2. Suulist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta saab õpilane enamasti õppetunni vältel.

2.2.3. Et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist, annavad õpetajad kogu õppepäeva vältel õpilasele tagasisidet. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

2.2.4. Õpilane kaasatakse enda ja kaaslaste töö hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning muuta ja tõsta õpimotivatsiooni.

2.2.5. Kirjalikku kirjeldavat tagasisidet antakse kirjalike tööde lõpus ja ainevihikutes.

2.2.6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada ka õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

2.3. Numbriline hindamine

2.3.1. Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5” on „väga hea”, „4” on „hea”, „3” on „rahuldav”, „2” on „puudulik” ja „1” on „nõrk”.

2.3.2. Hinnangute „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ puhul näitab viimane hinnang edasijõudmatust.

2.3.3. Hinde täpsustamiseks kasutatakse märke „+” ja „-”.

2.3.4. Hindamise skaala:

- *Hindega „5”* hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemust), mis vastab täielikult õppekava nõuetele, on loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- *Hindega „4”* hinnatakse õpitulemust, mis on õppekava nõuetele vastav, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Hindega „4” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- *Hindega „3”* hinnatakse õpitulemust, mis on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist. Hindega „3” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- *Hindega „2”* hinnatakse õpitulemust, mis on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu ka suunamise ja juhendamise korral. Hindega „2” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- *Hindega „1”* hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele või kui õpilane ei esitanud või ei teinud tööd õigeaegselt ega ole kasutanud järelevastamise võimalust. Hindega „1” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

- *Hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”* võib kasutada gümnaasiumi (kunstilis-praktiliste) kursuste ja õppepraktikate hindamisel.
- Kui hindaja tuvastab kõrvalise abi kasutamise või plagiaadi, võib vastavat õpitulemust hinnata hindegaga „1” ning keelduda õigusest lasta tööd uuesti sooritada.

2.4. Protsessihindamine

- 2.4.1. Õppeaines nõutavate teadmiste kontrollimise aja, vormi ja korra teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeperioodi, kursuse või ainetsükli alguses.
- 2.4.2. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“, „mittearvestatud“ või sellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on hinne või hinnang puudumise tõttu jäänud andmata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- 2.4.3. Õpilasel on õigus järele vastata 10 tööpäeva jooksul pärast mitterahuldava hinde või hinnangu saamist või põhjendatud puudumise korral koolitulemise esimesest päevast alates.
- 2.4.4. Protsessihinded kannab õpetaja klassipäevikusse. Kui „puudulikule“ sooritatud töö järeltöö hinne on taas „puudulik“, siis seda hinnet klassipäevikusse ei märgita. Kõrgemale tulemusele parandatud hinne kantakse klassipäevikusse kaldkriipsuga „puuduliku“ hinde järele.
- 2.4.5. Koolikohustuslikule õpilasele, kelle protsessihinded pikema perioodi vältel on „puudulikud” või „nõrgad”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostab aineõpetaja selles õppeaines individuaalse õppekava või määrab astmekollegium tugisüsteemi rakendamise (nt logopeediline abi, õpiabi jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 2.4.6. Õpetajatel on pikemate tööde (kirjand, essee, mitmetunniline kontrolltöö) parandamiseks aega kaks nädalat, lühemate parandamiseks üks nädal.

2.5. Kokkuvõttev hindamine ja õpilaste järgmisesse klassi üleviimine

- 2.5.1. I–IV klassi õpilaste arengu, teadmiste ja oskuste kohta vastavas õppeaines tehakse kirjalik sõnaline kokkuvõtte aastatunnistusel.
- 2.5.2. V–IX klassi õpilaste arengu, teadmiste ja oskuste kohta vastavas õppeaines tehakse kirjalik sõnaline kokkuvõtte poolaastatunnistustel. IX klassi õpilaste poolaastatunnistustel on lisaks kirjalikule sõnalisele kokkuvõttele ka hinded.
- 2.5.3. IX klassi õpilaste poolaastahinded pannakse välja klassipäevikusse kantud protsessihinnete põhjal. Kokkuvõtva hinde võib jätta välja panemata, kui õpilane on põhjendatult puudunud üle poole õppetundidest või ei ole sooritanud nõutavaid hindelisi töid. Poolaastahinnete põhjal pannakse välja aastahinded.
- 2.5.4. Kui õppeaine poolaastahinne või -hinnang on jäänud andmata, on õpilasel võimalus teostada nõutavad tööd õpetajaga kokkulepitud korras.
- 2.5.5. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu andmisel vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- 2.5.6. Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne

sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab TWG õppenõukogu enne viimase õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetult juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

- 2.5.7. TWG õppenõukogu otsusega võib põhikooli õpilase erandjuhul jätta klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või koolis rakendatavaid tugisüsteeme. TWG õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja lapsevanema ning kuulab ära nende arvamuse. TWG õppenõukogu otsuses tuuakse välja kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 2.5.8. TWG õppenõukogu otsusega võib jätta klassikursust kordama põhikooli õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. TWG õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja lapsevanema ning kuulab ära nende arvamuse.
- 2.5.9. IX klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 2.5.10. Gümnaasiumiõpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega, mis pannakse välja klassipäevikusse kantud protsessihinnete põhjal. Kursusehinnete alusel pannakse välja kooliastmehinded.
- 2.5.11. Gümnaasiumiõpilasel, kellele tuleks välja panna kursusehinne „puudulik” või „nõrk” või kelle kursusehinne jääks põhjendatud puudumiste tõttu välja panemata, on võimalik kokkuleppel aineõpetajaga sooritada kursuse materjali kohta hindeline arvestus, mille hinne on ühtlasi kursuse hinne.
- 2.5.12. XII klassi õpilasele pannakse kooliastmehinded välja enne eksamiperioodi algust.
- 2.5.13. XII klassis peab vähemalt „rahuldava” kooliastmehinde väljapanekuks antud õppeaastal iga õppeaine kursustest üle poolte olema sooritatud hindele „rahuldav”, „hea” või „väga hea”.
- 2.5.14. X ja XI klassi õpilane kustutatakse TWG nimekirjast, kui talle on õppeaasta jooksul kolmes või enamis õppeaines välja pandud üle poolte kursusehinnetest „puudulik” või „nõrk”.
- 2.5.15. XII klassi õpilane kustutatakse TWG nimekirjast, kui ta ei ole täitnud gümnaasiumi lõpetamise tingimusi.

2.6. Põhikooli lõpetamine

- 2.6.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud aastatöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 2.6.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või lapsevanema kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 2.6.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud TWG õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 2.6.4. Õpilane, kelle emakeel ei ole eesti keel ja kes asus TWGs õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 2.6.5. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist TWGs õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

2.7. Gümnaasiumi lõpetamine

2.7.1. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse gümnaasiumiõpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul aastatööna uurimistöö või praktilise töö.

2.7.2. Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli eesti keelest erineva õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima Tartu Waldorfgümnaasiumisse ning õpilased, kes on eesti keelest erineva õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima Tartu Waldorfgümnaasiumisse, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

2.7.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud TWG õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

3. HINDAMISJUHENDI RAKENDAMINE, MUUTMINE JA TÄIENDAMINE

3.1. Hindamisjuhend rakendub 2017/2018. õppeaastast.

3.2. Tartu Waldorfgümnaasiumi hindamisjuhendi muutmine ja täiendamine toimub kolleegiumi koosolekul õppeaasta jooksul tehtud ettepanekute ja tähelepanekute põhjal.